

ПОВНОТА СИСТЕМИ УЗАГАЛЬНЕНИХ ВЛАСНИХ ФУНКЦІЙ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОГО ОПЕРАТОРА ТИПУ БЕССЕЛЯ

Р. В. Хаць

Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка

вул. І. Франка, 24, Дрогобич, 82100, Львівська обл., Україна

e-mail: khats@ukr.net

We show an example of a linear differential operator in a Hilbert space that has no eigenfunctions but has some generalized eigenfunctions in a certain sense. We prove that this operator is formally adjoint to Bessel-type differential operators systems of canonical eigenfunctions of which are over-complete. We also investigate completeness of a system of generalized eigenfunctions of this differential operator.

Наведено приклад лінійного диференціального оператора в деякому гільбертовому просторі, який не має власних функцій, але має в певному розумінні деякі узагальнені власні функції. Доведено, що цей оператор є формально спряженим до диференціальних операторів типу Бесселя, системи канонічних власних функцій яких є переповненими. Досліджено також повноту системи узагальнених власних функцій цього диференціального оператора.

1. Вступ. Нехай $C(\Delta)$ — векторний простір функцій $f: \Delta \rightarrow \mathbb{C}$, неперервних на проміжку $\Delta \subset \mathbb{C}$, а $C^{(k)}(\Delta)$ — множина функцій $f \in C(\Delta)$, для яких $f^{(k)} \in C(\Delta)$. Нехай $\gamma \in \mathbb{R}$, $L^2((0; 1); x^\gamma dx)$ — ваговий лебегів простір усіх вимірних функцій $f: (0; 1) \rightarrow \mathbb{C}$, для яких $\int_0^1 t^\gamma |f(t)|^2 dt < +\infty$ і скалярний добуток в $L^2((0; 1); x^\gamma dx)$ визначається за формулою $\langle f_1; f_2 \rangle = \int_0^1 t^\gamma f_1(t) \overline{f_2(t)} dt$. Нехай, крім цього,

$$J_\nu(z) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k (z/2)^{\nu+2k}}{k! \Gamma(\nu+k+1)}, \quad z = re^{i\varphi},$$

— функція Бесселя першого роду з індексом $\nu \in \mathbb{R}$, де Γ — гамма-функція Ейлера.

Відомо (див., наприклад, [1, 2]), що функція J_ν є розв'язком рівняння Бесселя $y'' + y'/x + (1 - \nu^2/x^2)y = 0$, функція $y(x) = J_\nu(xs)$ є розв'язком рівняння $-y'' - y'/x + y\nu^2/x^2 = s^2y$, функції $y(x) = \sqrt{xs}J_{\pm\nu}(xs)$ є розв'язками рівняння $-y'' + (\nu^2 - 1/4)y/x^2 = s^2y$, а функції $y(x) = x^{-2\nu+1}\sqrt{xs}J_{\pm\nu}(xs)$ задовольняють диференціальне рівняння

$$-y'' - 2(2\nu - 1)\frac{1}{x}y' - 3((\nu - 1)^2 - 1/4)\frac{1}{x^2}y = s^2y,$$

де $s \neq 0$ і $\nu \geq 0$. Система елементів $\{e_k: k \in \mathbb{N}\}$ гільбертового простору $\mathcal{H}$ називається [3, с. 4258] *повною* в $\mathcal{H}$, якщо $\overline{\text{span}}\{e_k: k \in \mathbb{N}\} = \mathcal{H}$.

Дослідженню різних властивостей крайових задач на власні значення, породжених рівнянням Бесселя і пов'язаними з ним рівняннями, і спектральних задач для операторів Бесселя, присвячено багато робіт (див., наприклад, [1, 2, 4–26] і бібліографію в них). Зокрема, в [14] досліджувалася крайова задача

$$-\psi''(x) + \frac{\nu^2 - 1/4}{x^2}\psi(x) = \lambda\psi(x), \quad 0 < x < 1,$$

$$\begin{aligned}\psi(x) &= O(x^{\nu+1/2}), \quad x \rightarrow 0, \quad \nu \geq 0, \\ \alpha\psi(1) + \beta\psi'(1) &= 0, \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}.\end{aligned}$$

Така крайова задача має зліченну множину дійсних і простих власних значень $\{\lambda_n : n \in \mathbb{N}\}$ [14], де $\lambda_n = \omega_n^2$ і $\alpha J_\nu(\omega_n) + \beta \omega_n J'_\nu(\omega_n) = 0$. При цьому функції $\psi_n(x) = \omega_n^{-\nu} \sqrt{\pi x/2} J_\nu(\omega_n x)$, $n \in \mathbb{N}$, є відповідними власними функціями. Число $\lambda = 0$ є власним значенням [14] тоді й тільки тоді, коли $\alpha + \beta(\nu + 1/2) = 0$. Такого типу крайові задачі на власні значення виникають, якщо метод відокремлення змінних використовується для дослідження радіальних операторів Шредінгера на кулі в евклідовому просторі [15, с. 160–161], зональних операторів Шредінгера на сферах [16, 17] або при вивченні операторів Лапласа для ріманового многовиду, який є гіперповерхнею обертання. В теорії диференціальних рівнянь при вивченні подібних крайових задач важливу роль відіграє також повнота їх систем розв'язків на проміжку $[0; 1]$ [2, с. 355–357; 4, с. 424–429; 7, 10, 12, 13, 18, 20–22].

Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $0; \nu = [0; \nu] \cap \mathbb{Z}$ і $\mathcal{H}^\nu := L^2((0; 1); x^{2\nu-1} dx)$. У цій роботі ми розглядаємо оператор Бесселя A_ν , породжений формальним диференціальним оператором $\ell_\nu(\psi) := -\psi'' + (\nu^2 - 1/4)x^{-2}\psi$ і крайовими умовами

$$\alpha\psi(1) + \beta\psi'(1) = 0, \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}, \quad |\alpha| + |\beta| \neq 0, \quad (1)$$

$$\exists c_j \in \mathbb{C} : \psi(x) = \sum_{j \in 0; \nu} c_j x^{-\nu+2j+1/2} + o(x^{\nu+1/2}), \quad x \rightarrow 0+, \quad (2)$$

область визначення $\mathcal{D}(A_\nu)$ якого складається з функцій $\psi \in C^{(2)}(0; 1]$, що задовольняють ці крайові умови, й асимптотичну рівність (2) можна двічі почленно диференціювати. Оскільки [18, 19] $\ell_\nu(\psi) = O(x^{-\nu+1/2})$, $x \rightarrow 0+$, то $A_\nu(\psi) \in \mathcal{H}^\nu$, якщо $\psi \in \mathcal{D}(A_\nu)$. Такі оператори цікаві тим, що система їхніх власних функцій є переповненою, тобто залишається повною після відкидання певної скінченної кількості їх [18–26]. У статтях [18, 19, 22, 26] досліджувалися основні властивості оператора A_ν у випадку $\alpha = 1$ і $\beta = 0$. Зокрема, в [18, 22] показано, що при $\alpha = 1$ і $\beta = 0$, оператор A_ν з $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, має зліченну множину власних значень $\{\hat{\lambda}_k : k \in \mathbb{N}\}$, де $\hat{\lambda}_k = \hat{s}_k^2$ і $\hat{s}_k$ — нулі функції Бесселя $J_{-\nu}$. При цьому функції $\hat{\psi}_{k,\nu}(x) = \hat{s}_k^\nu \sqrt{\pi x/2} J_{-\nu}(\hat{s}_k x)$, $k \in \mathbb{N}$, є власними функціями зазначеного оператора і система $\{\hat{\psi}_{k,\nu} : k \in \mathbb{N} \setminus \{1; 2; \dots; l\}\}$ є повною у просторі $\mathcal{H}^\nu$ [18, 19, 22–26]. З метою поглибленого вивчення таких операторів у статті [19] побудовано формально спряжений оператор $B_\nu : \mathcal{H}^\nu \rightarrow \mathcal{H}^\nu$ до оператора A_ν з $\alpha = 1$ і $\beta = 0$ і доведено, що оператор B_ν не має власних значень (звичайних), але має деякі узагальнені власні значення й відповідні їм узагальнені власні функції ширини $m \in \{0; 1; 2\}$. Крім цього, у роботі [19] досліджено апроксимаційні властивості (повноту, мінімальність і базисність) систем узагальнених власних функцій оператора B_ν .

Актуальним є здійснити аналогічні дослідження у важливому частковому випадку $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$ з $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$ і $|\alpha| + |\beta| \neq 0$. Цей випадок відрізняється від інших тим, що тільки в ньому число $\lambda_0 = 0$ є власним значенням оператора A_ν (див. теорему 2.1). У п. 3, ми покажемо приклад лінійного диференціального оператора B_ν в деякому гільбертовому просторі, який не має власних функцій, але має в певному розумінні деякі узагальнені власні функції (див. теорему 3.1). У цьому ж пункті доведемо, що цей оператор є формально спряженим до диференціальних операторів типу Бесселя, системи

канонічних власних функцій яких є переповненими. Крім того, дослідимо також повноту деякої системи узагальнених власних функцій оператора B_ν (див. теорему 3.2). Такого типу оператори B_ν виникають при знаходженні біортогональних систем підсистем власних векторів деяких лінійних операторів у гільбертовому просторі, системи канонічних власних векторів яких є переповненими [18–26].

2. Оператори Бесселя A_ν і $\tilde{A}_\nu$. Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\mathcal{H}^\nu = L^2((0; 1); x^{2\nu-1} dx)$ і $\tilde{A}_\nu$ — оператор, породжений формальним диференціальним оператором $\ell_\nu(\psi)$, область визначення $\mathcal{D}(\tilde{A}_\nu)$ якого складається з функцій $\psi \in C^{(2)}[0; 1]$, які задовольняють крайові умови $\psi(0) = 0$ і $(\nu - 1/2)\psi(1) + \psi'(1) = 0$. Тоді [19] $\ell_\nu(\psi) = O(1/x)$, $x \rightarrow 0+$, і $\tilde{A}_\nu(\psi) \in \mathcal{H}^\nu$, якщо $\psi \in \mathcal{D}(\tilde{A}_\nu)$. Основні властивості оператора $\tilde{A}_\nu$ з крайовими умовами $\psi(0) = \psi(1) = 0$ вивчалися у роботі [19].

Ми дослідимо деякі властивості операторів A_ν і $\tilde{A}_\nu$ з $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$, $|\alpha| + |\beta| \neq 0$, та, зокрема, доведемо наступні твердження.

Теорема 2.1. Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$, де $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ і $|\alpha| + |\beta| \neq 0$. Тоді оператор A_ν має власне значення $\lambda_0 = 0$, якому відповідають власні функції $\psi_{0,\nu}(x) = C_1 x^{-\nu+1/2}$, де $C_1 \neq 0$ — довільна стала. Крім цього, система $\{\psi_{k,\nu} : k \in \mathbb{N}\}$, $\psi_{k,\nu}(x) := s_k^\nu \sqrt{\pi x/2} J_{-\nu}(s_k x)$, $k \in \mathbb{N}$, є системою власних функцій оператора A_ν , які відповідають їхнім власним значенням $\lambda_k = s_k^2$, $k \in \mathbb{N}$, де s_k — додатні корені рівняння $\nu J_{-\nu}(s) + J'_{-\nu}(s) = 0$.

Доведення. У випадку $s = 0$ функції $\phi_1(x) = x^{-\nu+1/2}$ і $\phi_2(x) = x^{\nu+1/2}$ є лінійно незалежними розв'язками рівняння $\ell_\nu(\psi) = s^2 \psi$, а його загальний розв'язок має вигляд $\psi(x) = C_1 x^{-\nu+1/2} + C_2 x^{\nu+1/2}$, де C_1, C_2 — довільні сталі. Умова (2) задовольняється при $C_2 = 0$. Оскільки $\psi'(x) = C_1(-\nu + 1/2)x^{-\nu-1/2} + C_2(\nu + 1/2)x^{\nu-1/2}$, то $\alpha\psi(1) + \beta\psi'(1) = C_1(\alpha - \beta(\nu - 1/2))$. Тому умова (1) виконується тоді й тільки тоді, коли $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$ і $C_1 \neq 0$.

Отже, функції $\psi_{0,\nu}(x) = C_1 x^{-\nu+1/2}$, $C_1 \neq 0$, є власними функціями оператора A_ν , які відповідають власному значенню $\lambda_0 = 0$. У випадку $s \neq 0$ лінійно незалежними розв'язками рівняння $\ell_\nu(\psi) = s^2 \psi$ є функції $\psi_1(x) = s^{-\nu-1/2} \sqrt{\pi x s/2} J_\nu(sx)$ і $\psi_2(x) = \chi_\nu s^{\nu-1/2} \sqrt{\pi x s/2} J_{-\nu}(sx)$, де $\chi_\nu = -1/\sin(\nu\pi)$. Оскільки [1, с. 43; 2, с. 346; 19]

$$J_\nu(x) = \frac{x^\nu}{2^\nu \Gamma(\nu + 1)} + O(x^{\nu+2}), \quad x \rightarrow 0, \quad (3)$$

то

$$\begin{aligned} \psi_1(x) &= \sqrt{\frac{\pi}{2}} \frac{x^{\nu+1/2}}{2^\nu \Gamma(\nu + 1)} + O(x^{\nu+5/2}), \quad x \rightarrow 0+, \\ \psi_2(x) &= \chi_\nu \sqrt{\frac{\pi}{2}} \sum_{j \in \mathbb{N}; \nu} \frac{(-1)^j s^{2j} x^{-\nu+2j+1/2}}{2^{-\nu+2j} j! \Gamma(-\nu + j + 1)} + O(x^{-\nu+2[\nu]+5/2}), \quad x \rightarrow 0+. \end{aligned}$$

Тому загальний розв'язок $\psi(x) = C_3 \psi_1(x) + C_4 \psi_2(x)$ цього рівняння, де C_3, C_4 — довільні сталі, задовольняє умову (2) тоді й тільки тоді, коли $C_3 = 0$. Далі, оскільки [1, с. 45, 66; 2, с. 349]

$$(x^\nu J_{-\nu}(x))' = -x^\nu J_{-\nu+1}(x), \quad J_{-\nu+1}(x) = -J'_{-\nu}(x) - \frac{\nu}{x} J_{-\nu}(x),$$

то

$$\psi_2'(x) = \chi_\nu \sqrt{\frac{\pi}{2}} s^\nu \sqrt{x} \left(J'_{-\nu}(sx) + \frac{1}{2x} J_{-\nu}(sx) \right),$$

$$\beta(\nu - 1/2)\psi_2(1) + \beta\psi_2'(1) = \beta\chi_\nu s^\nu \sqrt{\frac{\pi}{2}}(\nu J_{-\nu}(s) + J'_{-\nu}(s)), \quad s > 0.$$

Тому умова (1) виконується, якщо $\nu J_{-\nu}(s_k) + J'_{-\nu}(s_k) = 0$, де $s_k > 0$, $k \in \mathbb{N}$. Отже, функції $\psi_{k,\nu}(x) = s_k^\nu \sqrt{\pi x/2} J_{-\nu}(s_k x)$, $k \in \mathbb{N}$, є власними функціями оператора A_ν , які відповідають їхнім власним значенням $\lambda_k = s_k^2$.

Теорему 2.1 доведено.

Теорема 2.2. Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$, де $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ і $|\alpha| + |\beta| \neq 0$. Система $\{\tilde{\psi}_{k,\nu} : k \in \mathbb{N}\}$, $\tilde{\psi}_{k,\nu}(x) := \tilde{s}_k^{-\nu} \sqrt{\pi x/2} J_\nu(x \tilde{s}_k)$, є системою власних функцій оператора $\tilde{A}_\nu$, які відповідають їхнім власним значенням $\tilde{\lambda}_k = \tilde{s}_k^2$, $k \in \mathbb{N}$, де $\tilde{s}_k$ — додатні корені рівняння $\nu J_\nu(s) + J'_\nu(s) = 0$.

Доведення теореми 2.2 є аналогічним до доведення теореми 2.1.

Зауваження 2.1. У випадку $\alpha = 1$ і $\beta = 0$ основні властивості операторів A_ν і $\tilde{A}_\nu$ вивчалися в роботах [18, 19, 22–26]. Зокрема, якщо $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$ і $J_{-\nu}(s_k) = 0$, то система $\{\psi_{k,\nu} : k \in \mathbb{N}\}$, $\psi_{k,\nu}(x) = s_k^\nu \sqrt{\pi x/2} J_{-\nu}(s_k x)$, власних функцій оператора A_ν є переповненою в просторі $\mathcal{H}^\nu$ [18, 19, 22–26], тобто повною в цьому просторі є система $\{\psi_{k,\nu} : k \in \mathbb{N} \setminus \{1; 2; \dots; l\}\}$. Система $\{\tilde{\psi}_{k,\nu} : k \in \mathbb{N}\}$, $\tilde{\psi}_{k,\nu}(x) = \tilde{s}_k^{-\nu} \sqrt{\pi x/2} J_\nu(x \tilde{s}_k)$, власних функцій оператора $\tilde{A}_\nu$ також є повною [19] в $\mathcal{H}^\nu$, якщо $J_\nu(\tilde{s}_k) = 0$. Крім цього, в [27, 28] доведено, що система $\{\tilde{\psi}_{k,\nu} : k \in \mathbb{N}\}$ є безумовним базисом простору $L^2(0; 1)$, якщо $(\tilde{s}_k)_{k \in \mathbb{N}}$ — довільна послідовність різних відмінних від нуля комплексних чисел.

3. Властивості оператора B_ν . Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\mathcal{H}^\nu = L^2((0; 1); x^{2\nu-1} dx)$ і B_ν — оператор, породжений формальним диференціальним оператором

$$\ell_\nu^*(u) := -u'' - 2(2\nu - 1) \frac{1}{x} u' - 3((\nu - 1)^2 - 1/4) \frac{1}{x^2} u$$

з областю визначення $\mathcal{D}(B_\nu)$, яка складається з функцій $u \in C^{(2)}(0; 1]$, що задовольняють крайові умови

$$u(x) = O(x^{-\nu+5/2}), \quad x \rightarrow 0+, \quad (4)$$

$$3(\nu - 1/2)u(1) + u'(1) = 0, \quad (5)$$

і асимптотичну рівність (4) можна двічі почленно диференціювати. Тоді [19] $\ell_\nu^*(u) = O(x^{-\nu+1/2})$, $x \rightarrow 0+$, і $B_\nu(u) \in \mathcal{H}^\nu$, якщо $u \in \mathcal{D}(B_\nu)$.

Нехай $\Omega \subseteq \mathbb{N}$ — деяка непорожня множина. Множина $\mathfrak{M}(B) = \{\mu_j : j \in \Omega\}$ називається [19] *множиною узагальнених власних значень* лінійного оператора $B : \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{H}$ з областю визначення $\mathcal{D}(B)$ у векторному (лінійному) просторі $\mathcal{H}$, якщо існує така множина $\mathfrak{U}(B) = \{U_j : j \in \Omega\}$ ненульових елементів $U_j \in \mathcal{H}$, що $U_k - U_n \in \mathcal{D}(B)$ і $B(U_k - U_n) = \mu_k U_k - \mu_n U_n$ для кожного $k \in \Omega$ і $n \in \Omega$. При цьому множина $\mathfrak{U}(B)$ називається *множиною узагальнених власних векторів* оператора B . Це поняття множини узагальнених власних векторів є корисним для пошуку біортогональної системи підсистеми власних векторів деяких лінійних операторів у гільбертовому просторі, системи канонічних власних векторів яких є переповненими [19]. Оператор може мати декілька множин узагальнених власних значень. Об'єднання двох таких множин може не бути множиною узагальнених власних значень. Кожна множина звичайних власних значень є й множиною узагальнених значень [19].

Оператор $B: \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{H}$ ми називаємо [19] *формально спряженим* оператором до оператора $A: \mathcal{H} \rightarrow \mathcal{H}$ з областю визначення $\mathcal{D}(A)$ в евклідовому просторі $\mathcal{H}$ зі скалярним добутком $\langle \cdot; \cdot \rangle: \mathcal{H} \times \mathcal{H} \rightarrow \mathbb{C}$, якщо $\langle A\psi; u \rangle = \langle \psi; Bu \rangle$ для всіх $\psi \in \mathcal{D}(A)$ і $u \in \mathcal{D}(B)$.

Нашою метою є доведення наступних тверджень.

Теорема 3.1. *Нехай $l \in \mathbb{N}$ і $\nu = l + 1/2$. Тоді оператор B_ν не має власних значень. При цьому множина $\widetilde{\mathfrak{M}}(B_\nu) = \{\widetilde{\mu}_k: k \in \mathbb{N}\}$, $\widetilde{\mu}_k := \widetilde{s}_k^2$, де $\widetilde{s}_k$ — додатні корені рівняння $\nu J_\nu(s) + J'_\nu(s) = 0$, є множиною узагальнених власних значень оператора B_ν , а*

$$\widetilde{U}_{k,\nu}(x) := \frac{\sqrt{x\widetilde{s}_k} J_\nu(x\widetilde{s}_k)}{\widetilde{s}_k^{\nu+1/2} x^{2\nu-1}}, \quad k \in \mathbb{N},$$

— відповідними узагальненими власними функціями цього оператора. Крім цього, множина $\mathfrak{M}(B_{3/2}) = \{\mu_k: k \in \mathbb{N}\}$, $\mu_k := s_k^2$, де $s_k = \pi k + \pi/2$, також є множиною узагальнених власних значень оператора $B_{3/2}$ і

$$U_{k,3/2}(x) := \sqrt{\frac{\pi}{2}} \frac{\sqrt{x s_k} J_{-3/2}(x s_k)}{s_k x^2} + \frac{1}{s_k^2 x^3}, \quad k \in \mathbb{N},$$

— відповідними узагальненими власними функціями оператора $B_{3/2}$.

Теорема 3.2. *Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$, де $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ і $|\alpha| + |\beta| \neq 0$. Тоді оператор B_ν є формально спряженим у просторі $\mathcal{H}^\nu$ до операторів A_ν і $\widetilde{A}_\nu$. Крім цього, система $\{U_{k,3/2}: k \in \mathbb{N}\}$, де $U_{k,3/2}(x) = \sqrt{\pi/2} s_k^{-1} x^{-2} \sqrt{x s_k} J_{-3/2}(x s_k) + s_k^{-2} x^{-3}$ і $s_k = \pi k + \pi/2$, є повною у просторі $\mathcal{H}^{3/2}$.*

Для доведення теорем 3.1 і 3.2 нам потрібні наступні допоміжні твердження.

Лема 3.1. *Нехай $l \in \mathbb{N}$ і $\nu = l + 1/2$. Тоді оператор B_ν не має власних значень.*

Доведення цієї леми міститься в доведенні леми 3.1 з [19].

Лема 3.2. *Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\mathcal{H}^\nu = L^2((0; 1); x^{2\nu-1} dx)$, $\widetilde{\mu}_k := \widetilde{s}_k^2$, $k \in \mathbb{N}$, де $\widetilde{s}_k$ — додатні корені рівняння $\nu J_\nu(s) + J'_\nu(s) = 0$ і $\widetilde{U}_{k,\nu}(x) := \widetilde{s}_k^{-\nu-1/2} x^{-2\nu+1} \sqrt{x\widetilde{s}_k} J_\nu(x\widetilde{s}_k)$. Тоді $\widetilde{U}_{k,\nu} \in \mathcal{H}^\nu$, $\widetilde{U}_{k,\nu} - \widetilde{U}_{n,\nu} \in \mathcal{D}(B_\nu)$ і $B_\nu(\widetilde{U}_{k,\nu} - \widetilde{U}_{n,\nu}) = \widetilde{\mu}_k \widetilde{U}_{k,\nu} - \widetilde{\mu}_n \widetilde{U}_{n,\nu}$ для будь-яких $k \in \mathbb{N}$ і $n \in \mathbb{N}$.*

Доведення. Використовуючи співвідношення (3), отримуємо

$$\frac{\sqrt{x s} J_\nu(x s)}{x^{2\nu-1}} = \frac{s^{\nu+1/2}}{2^\nu \Gamma(\nu+1)} x^{-\nu+3/2} + O(x^{-\nu+7/2}), \quad x \rightarrow 0+,$$

і

$$\widetilde{U}_{k,\nu}(x) = \frac{1}{2^\nu \Gamma(\nu+1)} x^{-\nu+3/2} + O(x^{-\nu+7/2}), \quad x \rightarrow 0+.$$

Тому $\widetilde{U}_{k,\nu} \in \mathcal{H}^\nu$. Крім цього, $\widetilde{U}_{k,\nu}(x) - \widetilde{U}_{n,\nu}(x) = O(x^{-\nu+7/2}) = O(x^{-\nu+5/2})$, $x \rightarrow 0+$. До того ж, оскільки [1, с. 45; 2, с. 349]

$$(x^{-\nu} J_\nu(x))' = -x^{-\nu} J_{\nu+1}(x), \quad J'_\nu(x) = -J_{\nu+1}(x) + \frac{\nu}{x} J_\nu(x),$$

то

$$\widetilde{U}'_{k,\nu}(x) = \widetilde{s}_k^{-\nu} x^{-2\nu+3/2} \left(J'_\nu(\widetilde{s}_k x) + \frac{J_\nu(\widetilde{s}_k x)}{x} \left(\frac{3}{2} - 2\nu \right) \right),$$

i

$$3(\nu - 1/2)\tilde{U}_{k,\nu}(1) + \tilde{U}'_{k,\nu}(1) = \tilde{s}_k^{-\nu}(\nu J_\nu(\tilde{s}_k) + J'_\nu(\tilde{s}_k)), \quad \tilde{s}_k > 0.$$

Тому

$$3(\nu - 1/2)(\tilde{U}_{k,\nu} - \tilde{U}_{n,\nu})(1) + (\tilde{U}_{k,\nu} - \tilde{U}_{n,\nu})'(1) = 0$$

тоді й тільки тоді, коли $\tilde{s}_k, k \in \mathbb{N}$, є додатними коренями рівняння $\nu J_\nu(s) + J'_\nu(s) = 0$.

Отже,

$$\tilde{U}_{k,\nu} - \tilde{U}_{n,\nu} \in \mathcal{D}(B_\nu)$$

i

$$B_\nu(\tilde{U}_{k,\nu} - \tilde{U}_{n,\nu}) = \ell_\nu^*(\tilde{U}_{k,\nu} - \tilde{U}_{n,\nu}) = \tilde{s}_k^2 \tilde{U}_{k,\nu} - \tilde{s}_n^2 \tilde{U}_{n,\nu}$$

для кожного $k \in \mathbb{N}$ та $n \in \mathbb{N}$.

Лему 3.2 доведено.

Зауваження 3.1. Система $\{\tilde{U}_{k,\nu} : k \in \mathbb{N}\}$ є повною в просторі $L^2((0; 1); x^{4\nu-4}dx)$, якщо $\tilde{s}_k$ — нулі функції Бесселя J_ν [19, 29]. У [27–34] досліджувались апроксимаційні властивості (повнота, мінімальність, базисність) більш загальних систем $\{x^{-p-1}\sqrt{x\tilde{s}_k}J_\nu(x\tilde{s}_k) : k \in \mathbb{N}\}$ у ваговому просторі $L^2((0; 1); x^{2p}dx)$, де $\nu \geq 1/2, p \in \mathbb{R}$ і $(\tilde{s}_k)_{k \in \mathbb{N}}$ — довільна послідовність різних відмінних від нуля комплексних чисел.

Лема 3.3. Нехай $\mathcal{H}^{3/2} = L^2((0; 1); x^2 dx)$, $\mu_k := s_k^2$, де $s_k = \pi k + \pi/2, k \in \mathbb{N}$, і $U_{k,3/2}(x) := \sqrt{\pi/2} s_k^{-1} x^{-2} \sqrt{x s_k} J_{-3/2}(x s_k) + s_k^{-2} x^{-3}$. Тоді $U_{k,3/2} \in \mathcal{H}^{3/2}, U_{k,3/2} - U_{n,3/2} \in \mathcal{D}(B_{3/2})$ і $B_{3/2}(U_{k,3/2} - U_{n,3/2}) = \mu_k U_{k,3/2} - \mu_n U_{n,3/2}$ для будь-яких $k \in \mathbb{N}$ і $n \in \mathbb{N}$.

Доведення. Оскільки [19]

$$\frac{\sqrt{x} J_{-\nu}(xs)}{x^{2\nu-1}} = \sum_{j \in \mathbb{0}; \nu} \frac{(-1)^j s^{-\nu+2j+1/2} x^{-3\nu+2j+3/2}}{2^{-\nu+2j} j! \Gamma(-\nu+j+1)} + O(x^{-3\nu+2[\nu]+7/2}), \quad x \rightarrow 0+,$$

то

$$\frac{\sqrt{x s_k} J_{-3/2}(x s_k)}{s_k x^2} = -\sqrt{\frac{2}{\pi}} \left(\frac{1}{s_k^2 x^3} + \frac{1}{2x} + O(x) \right), \quad x \rightarrow 0+,$$

i

$$U_{k,3/2}(x) = -\frac{1}{2x} + O(x), \quad x \rightarrow 0+.$$

Тому $U_{k,3/2} \in \mathcal{H}^{3/2}$. Крім цього, $U_{k,3/2}(x) - U_{n,3/2}(x) = O(x), x \rightarrow 0+$. До того ж, оскільки [1, с. 55; 2, с. 350] $\sqrt{x} J_{-3/2}(x) = -\sqrt{2/\pi} x^{-1}(\cos x + x \sin x)$, то

$$U_{k,3/2}(x) = -\frac{1}{s_k x^2} \left(\frac{\cos(x s_k)}{x s_k} + \sin(x s_k) \right) + \frac{1}{s_k^2 x^3}, \tag{6}$$

$$U'_{k,3/2}(x) = \frac{1}{s_k x^3} \left(\frac{3 \cos(x s_k)}{x s_k} + 3 \sin(x s_k) - x s_k \cos(x s_k) \right) - \frac{3}{s_k^2 x^4},$$

і $3U_{k,3/2}(1) + U'_{k,3/2}(1) = -\cos s_k, s_k > 0, k \in \mathbb{N}$. Отже, $U_{k,3/2} - U_{n,3/2} \in \mathcal{D}(B_{3/2})$, тому що умова (5) виконується тоді й тільки тоді, коли $s_k = \pi k + \pi/2, k \in \mathbb{N}$.

Таким чином, $B_{3/2}(U_{k,3/2} - U_{n,3/2}) = \ell_{3/2}^*(U_{k,3/2} - U_{n,3/2}) = s_k^2 U_{k,3/2} - s_n^2 U_{n,3/2}$ для кожного $k \in \mathbb{N}$ і $n \in \mathbb{N}$.

Лему 3.3 доведено.

Теорема 3.1 є безпосереднім наслідком лем 3.1–3.3.

Зауваження 3.2. $U_{k,3/2} - \tilde{U}_{n,3/2} \notin \mathcal{D}(B_{3/2})$. Нам не вдалося довести леми 3.3 для довільного $\nu = l + 1/2$ з $l \in \mathbb{N}$. Теорема 3.1 залишає поза увагою існування інших множин узагальнених власних значень.

Зауваження 3.3. Можна різними способами вводити узагальнені власні вектори лінійних диференціальних операторів із виходом у ширший простір [5–11]. Нехай $\widehat{\mathcal{H}} = C(0; 1]$ і $\widehat{B}_\nu$ — оператор, породжений формальним диференціальним оператором $\ell_\nu^*(u)$ з областю визначення $\mathcal{D}(\widehat{B}_\nu)$, яка складається з функцій $u \in C^{(2)}(0; 1]$, що задовольняють крайову умову (5). Тоді $\widehat{B}_\nu(u) \in \widehat{\mathcal{H}}$, якщо $u \in \mathcal{D}(\widehat{B}_\nu)$. Тому функції $\tilde{U}_{k,\nu}(x) = \tilde{s}_k^{-\nu-1/2} x^{-2\nu+1} \sqrt{x \tilde{s}_k} J_\nu(x \tilde{s}_k)$, $k \in \mathbb{N}$, де $\tilde{s}_k$ — додатні корені рівняння $\nu J_\nu(s) + J'_\nu(s) = 0$, і функції $U_{k,3/2}(x) = \sqrt{\pi/2} s_k^{-1} x^{-2} \sqrt{x s_k} J_{-3/2}(x s_k) + s_k^{-2} x^{-3}$ з $s_k = \pi k + \pi/2$, $k \in \mathbb{N}$, є узагальненими власними функціями оператора B_ν , які відповідають оператору $\widehat{B}_\nu$ (є власними функціями $\widehat{B}_\nu$).

Лема 3.4. Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$, де $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ і $|\alpha| + |\beta| \neq 0$. Тоді оператор B_ν є формально спряженим у просторі $\mathcal{H}^\nu$ до оператора A_ν .

Доведення. Використовуючи співвідношення (2) і (4), при $x \rightarrow 0+$ отримуємо

$$\psi'(x) = \sum_{j \in \overline{0; \nu}} c_j (-\nu + 2j + 1/2) x^{-\nu+2j-1/2} + o(x^{\nu-1/2}), \quad u'(x) = O(x^{-\nu+3/2}),$$

і

$$\begin{aligned} -x^{2\nu-1}((\nu - 1/2)\psi(x) + \psi'(x))\bar{u}(x) &= O(x), \\ x^{2\nu-2}\psi(x)((2\nu - 1 + (\nu - 1/2)x)\bar{u}(x) + x\bar{u}'(x)) &= O(x). \end{aligned}$$

Згідно з рівністю Лагранжа [19] для кожного $\psi \in \mathcal{D}(A_\nu)$ і $u \in \mathcal{D}(B_\nu)$ виконується

$$x^{2\nu-1}(\ell_\nu(\psi)\bar{u} - \psi\overline{\ell_\nu^*(u)}) = \frac{d}{dx}((-x\psi' + (2\nu - 1)\psi)x^{2\nu-2}\bar{u} + x^{2\nu-1}\psi\bar{u}'). \quad (7)$$

Тому

$$\begin{aligned} &\int_0^1 x^{2\nu-1}(\ell_\nu(\psi)\bar{u} - \psi\overline{\ell_\nu^*(u)}) dx = \\ &= \left(-x^{2\nu-1}((\nu - 1/2)\psi(x) + \psi'(x))\bar{u}(x) + x^{2\nu-2}\psi(x) \times \right. \\ &\quad \left. \times ((2\nu - 1 + (\nu - 1/2)x)\bar{u}(x) + x\bar{u}'(x))\right) \Big|_0^1 = \\ &= -((\nu - 1/2)\psi(1) + \psi'(1))\bar{u}(1) + \psi(1)((3\nu - 3/2)\bar{u}(1) + \bar{u}'(1)) = 0. \end{aligned}$$

Отже, для кожного $\psi \in \mathcal{D}(A_\nu)$ і $u \in \mathcal{D}(B_\nu)$

$$\int_0^1 x^{2\nu-1} \ell_\nu(\psi)\bar{u} dx = \int_0^1 x^{2\nu-1} \psi\overline{\ell_\nu^*(u)} dx.$$

Лему 3.4 доведено.

Лема 3.5. Нехай $\nu = l + 1/2$, $l \in \mathbb{N}$, $\alpha = \beta(\nu - 1/2)$, де $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ і $|\alpha| + |\beta| \neq 0$. Тоді оператор B_ν є формально спряженим у просторі $\mathcal{H}^\nu$ до оператора $\tilde{A}_\nu$.

Доведення. Оскільки

$$\begin{aligned} -x^{2\nu-1}((\nu - 1/2)\psi(x) + \psi'(x))\bar{u}(x) &= O(x^{\nu+3/2}), \quad x \rightarrow 0+, \\ x^{2\nu-2}\psi(x)((2\nu - 1 + (\nu - 1/2)x)\bar{u}(x) + x\bar{u}'(x)) &= o(x^{\nu+1/2}), \quad x \rightarrow 0+, \end{aligned}$$

то з рівності (7), подібно до доведення лема 3.4, для кожного $\psi \in \mathcal{D}(\tilde{A}_\nu)$ і $u \in \mathcal{D}(B_\nu)$ отримуємо

$$\int_0^1 x^{2\nu-1} \ell_\nu(\psi) \bar{u} \, dx = \int_0^1 x^{2\nu-1} \psi \overline{\ell_\nu^*(u)} \, dx.$$

Лему 3.5 доведено.

Ціла функція Q називається *функцією експоненціального типу* $\sigma \in [0; +\infty)$ [3, с. 4262; 4, с. 84], якщо для будь-якого $\varepsilon > 0$ існує стала $c(\varepsilon)$ така, що $|Q(z)| \leq c(\varepsilon) \exp((\sigma + \varepsilon)|z|)$ для всіх $z \in \mathbb{C}$.

Через $c_1, c_2, \dots$, позначатимемо деякі додатні сталі.

Лема 3.6. Система $\{U_{k,3/2} : k \in \mathbb{N}\}$ з $U_{k,3/2}(x) = \sqrt{\pi/2} s_k^{-1} x^{-2} \sqrt{x s_k} J_{-3/2}(x s_k) + s_k^{-2} x^{-3}$ і $s_k = \pi k + \pi/2$ є повною у просторі $\mathcal{H}^{3/2}$.

Доведення. Припустимо, що система $\{U_{k,3/2} : k \in \mathbb{N}\}$ не є повною. Неповнота системи $\{U_{k,3/2} : k \in \mathbb{N}\}$ є рівносильною до неповноти системи $\{s_k^2 U_{k,3/2} : k \in \mathbb{N}\}$. Тоді, використовуючи (6), згідно з теоремою Гана – Банаха [3, с. 4258; 4], існує така ненульова функція $h \in \mathcal{H}^{3/2}$, що

$$\int_0^1 \frac{-\cos(ts_k) - t s_k \sin(ts_k) + 1}{t} h(t) \, dt = 0, \quad k \in \mathbb{N}.$$

Розглянемо функцію

$$G(z) = \int_0^1 \frac{-\cos(tz) - tz \sin(tz) + 1}{t^2} q(t) \, dt, \quad q(t) := th(t) \in L^2(0; 1).$$

Маємо

$$G'(z) = - \int_0^1 z \cos(tz) q(t) \, dt, \quad G(s_k) = 0, \quad k \geq 1, \quad G(0) = G'(0) = 0.$$

Нехай

$$\begin{aligned} I_1(z) &= 2 \int_0^{1/2} \sin^2(tz/2) \frac{q(t)}{t^2} \, dt, & I_2(z) &= - \int_0^{1/2} z \sin(tz) \frac{q(t)}{t} \, dt, \\ I_3(z) &= \int_{1/2}^1 \frac{q(t)}{t^2} \, dt, & I_4(z) &= - \int_{1/2}^1 \cos(tz) \frac{q(t)}{t^2} \, dt, & I_5(z) &= - \int_{1/2}^1 \sin(tz) \frac{q(t)}{t} \, dt. \end{aligned}$$

Тоді $G(z) = I_1(z) + I_2(z) + I_3(z) + I_4(z) + zI_5(z)$ і

$$I_4(z) = - \int_{1/2}^1 e^{itz} \frac{q(t)}{2t^2} dt - \int_{-1}^{-1/2} e^{itz} \frac{q(-t)}{2t^2} dt.$$

Використовуючи нерівність Шварца, отримуємо (див. також [22, 25, 26])

$$|I_4(z)| \leq c_1 \frac{e^{|\operatorname{Im} z|}}{\sqrt{1 + |\operatorname{Im} z|}}, \quad z \in \mathbb{C}.$$

Аналогічно,

$$|I_5(z)| \leq c_2 \frac{e^{|\operatorname{Im} z|}}{\sqrt{1 + |\operatorname{Im} z|}}, \quad |I_3(z)| \leq c_3, \quad z \in \mathbb{C}.$$

До того ж, оскільки [25]

$$|\sin tz| = \sqrt{\operatorname{sh}^2(t \operatorname{Im} z) + \sin^2(t \operatorname{Re} z)}, \quad \operatorname{sh}^2(t \operatorname{Im} z) \leq t^2 \operatorname{sh}^2(|\operatorname{Im} z|)$$

і $\left| \sin \operatorname{Re} \frac{tz}{2} \right| \leq \left| \operatorname{Re} \frac{tz}{2} \right|$ для будь-яких $z \in \mathbb{C}$ і $t \in \mathbb{R}$, то завдяки нерівності Шварца

$$\begin{aligned} |I_1(z)| &\leq 2\|q\| \left(\int_0^{1/2} \frac{\left(\operatorname{sh}^2\left(t \frac{\operatorname{Im} z}{2}\right) + \sin^2\left(t \frac{\operatorname{Re} z}{2}\right) \right)^2}{t^4} dt \right)^{1/2} \leq \\ &\leq c_4 \left(\int_0^{1/2} \left(\operatorname{sh}^2 \frac{|\operatorname{Im} z|}{2} + \left(\frac{\operatorname{Re} z}{2} \right)^2 \right)^2 dt \right)^{1/2} \leq c_5 \left(e^{|\operatorname{Im} z|} + (\operatorname{Re} z)^2 \right), \quad z \in \mathbb{C}. \end{aligned}$$

Подібним чином одержуємо

$$\begin{aligned} |I_2(z)| &\leq c_6 |z| \|q\| \left(\int_0^{1/2} \frac{\operatorname{sh}^2(t \operatorname{Im} z) + \sin^2(t \operatorname{Re} z)}{t^2} dt \right)^{1/2} \leq \\ &\leq c_7 (1 + |z|) \left(\int_0^{1/2} \frac{\operatorname{sh}^2(t \operatorname{Im} z)}{t^2} dt + \int_0^{1/2} \frac{\sin^2(t \operatorname{Re} z)}{t^2} dt \right)^{1/2} \leq \\ &\leq c_7 (1 + |z|) \left(|\operatorname{Im} z| \int_0^{|\operatorname{Im} z|/2} \frac{\operatorname{sh}^2 \tau}{\tau^2} d\tau + |\operatorname{Re} z| \int_0^{|\operatorname{Re} z|/2} \frac{\sin^2 \tau}{\tau^2} d\tau \right)^{1/2} \leq \\ &\leq c_8 (1 + |z|) \left(|\operatorname{Im} z| \int_0^{|\operatorname{Im} z|/2} \frac{\operatorname{sh}^2 \tau}{\tau^2} d\tau + |\operatorname{Re} z| \right)^{1/2} \leq \end{aligned}$$

$$\leq c_9(1 + |z|) \left(\frac{e^{|\operatorname{Im} z|}}{1 + |\operatorname{Im} z|} + |\operatorname{Re} z| \right)^{1/2}, \quad z \in \mathbb{C}.$$

Отже, для всіх $z \in \mathbb{C}$ маємо

$$\begin{aligned} |G(z)| &\leq c_5 \left(e^{|\operatorname{Im} z|} + (\operatorname{Re} z)^2 \right) + \\ &+ c_9(1 + |z|) \left(\frac{e^{|\operatorname{Im} z|}}{1 + |\operatorname{Im} z|} + |\operatorname{Re} z| \right)^{1/2} + \\ &+ c_1(1 + |z|) \frac{e^{|\operatorname{Im} z|}}{\sqrt{1 + |\operatorname{Im} z|}} + c_3. \end{aligned}$$

Далі, послідовність $(s_k)_{k \in \mathbb{N}}$, де $s_k = \pi k + \pi/2$, є послідовністю додатних нулів парної цілої функції $D(z) = z^2 \cos z$, для якої на променях $\{z : \arg z = \varphi_j\}$, $j \in \{1; 2; 3; 4\}$, $\varphi_1 \in [0; \pi/2)$, $\varphi_2 \in [\pi/2; \pi)$, $\varphi_3 \in (\pi; 3\pi/2]$, $\varphi_4 \in (3\pi/2; 2\pi)$, виконується нерівність

$$|D(z)| \geq c_{10}|z|^2 e^{|\operatorname{Im} z|}.$$

Нехай $Q(z) = G(z)/D(z)$. Тоді Q — парна ціла функція експоненціального типу і

$$|Q(z)| \leq c_{11} \frac{1}{\sqrt{1 + |\operatorname{Im} z|}}, \quad \arg z = \varphi_j, \quad j \in \{1; 2; 3; 4\}.$$

Отже, за принципом Фрагмена – Ліндельофа [3, с. 4263; 4, с. 47], $Q(z) \equiv 0$. Тому $G(z) \equiv 0$. Проте

$$\frac{G'(z)}{z} = - \int_0^1 \cos(tz) t h(t) dt, \quad h \in \mathcal{H}^{3/2}.$$

Таким чином, $h(t) \equiv 0$, що суперечить припущенню. Тому система $\{U_{k,3/2} : k \in \mathbb{N}\}$ є повною в просторі $\mathcal{H}^{3/2}$.

Лему 3.6 доведено.

Теорема 3.2 є безпосереднім наслідком лем 3.4 – 3.6.

Література

1. G. N. Watson, *A treatise on the theory of Bessel functions*, Cambridge University Press, Cambridge, The Macmillan Company, New York (1944).
2. V. S. Vladimirov, *Equations of mathematical physics* [in Russian], Nauka, Moscow (1981).
3. A. M. Sedlitskii, *Analytic Fourier transforms and exponential approximations. I.*, J. Math. Sci. (N.Y.), **129**, № 6, 4251 – 4408 (2005).
4. B. Ya. Levin, *Distribution of zeros of entire functions*, Vol. 5, Amer. Math. Soc., Providence, R.I. (1980).
5. Yu. M. Berezanskii, *Expansions in eigenfunctions of self-adjoint operators*, Vol. 17, Amer. Math. Soc., Providence, R.I. (1968).
6. N. Dunford, J. T. Schwartz, *Linear operators. Spectral operators*, Pt III, Interscience Publishers, New York-London-Sydney (1971).
7. B. M. Levitan, *Expansion in Fourier series and integrals with Bessel functions*, Uspekhi Mat. Nauk, **6**, № 2(42), 102 – 143 (1951).
8. V. A. Marchenko, *Sturm–Liouville operators and applications*, Amer. Math. Soc., Providence, RI (2011).

9. M. A. Naimark, *Linear differential operators*, Ungar, New York (1968).
10. E. C. Titchmarsh, *Eigenfunction expansions associated with second order differential equations*, Pt I, Clarendon Press, Oxford, London (1946).
11. F. S. Rofe-Beketov, A. M. Khol'kin, *Spectral analysis of differential operators: Interplay between spectral and oscillatory properties*, World Sci. Publ. Co. Pte. Ltd., Hackensack, NJ (2005).
12. H. Hochstadt, *The mean convergence of Fourier–Bessel series*, SIAM Rev., **9**, 211–218 (1967).
13. J. R. Higgins, *Completeness and basis properties of sets of special functions*, Cambridge Univ. Press, Cambridge-New York-Melbourne (1977).
14. R. Carlson, *A Borg–Levinson theorem for Bessel operators*, Pacific J. Math., **177**, № 1, 1–26 (1997).
15. M. Reed, B. Simon, *Methods of modern mathematical physics*, Vol. 2, Academic Press, New York-London (1975).
16. V. Guillemin, *Spectral theory on S^2 : Some open questions*, Adv. Math., **42**, № 3, 283–298 (1981).
17. D. Gurarie, *Zonal Schrödinger operators on the n -sphere: inverse spectral problem and rigidity*, Comm. Math. Phys., **131**, 571–603 (1990).
18. B. V. Vynnyts'kyi, O. V. Shavala, *Some properties of boundary value problems for Bessel's equation*, Math. Bull. Shevchenko Sci. Soc., **10**, 169–172 (2013).
19. R. V. Khats', *Generalized eigenvectors of linear operators and biorthogonal systems*, Constr. Math. Anal., **5**, № 2, 60–71 (2022).
20. A. M. Perelomov, *On the completeness of a system of coherent states*, Teoret. Mat. Fiz., **6**, № 2, 213–224 (1971).
21. A. A. Shkalikov, *Boundary problems for ordinary differential equations with parameter in the boundary conditions*, J. Math. Sci., **33**, № 6, 1311–1342 (1986).
22. Б. В. Винницький, О. В. Шавала, *Обмеженість розв'язків лінійного диференціального рівняння другого порядку і одна крайова задача для рівняння Бесселя*, Мат. студії, **30**, № 1, 31–41 (2008).
23. О. В. Шавала, *Про деякі апроксимаційні властивості функцій Бесселя з індексом $-5/2$* , Мат. студії, **43**, № 2, 180–184 (2015).
24. О. В. Шавала, *Про повноту систем функцій, породжених функцією Бесселя*, Буковин. мат. журн., **5**, № 3–4, 168–171 (2017).
25. B. V. Vynnyts'kyi, R. V. Khats', *Some approximation properties of the systems of Bessel functions of index $-3/2$* , Mat. Stud., **34**, № 2, 152–159 (2010).
26. B. V. Vynnyts'kyi, V. M. Dilnyi, *On approximation properties of one trigonometric system*, Russ. Math., **58**, № 11, 10–21 (2014).
27. B. V. Vynnyts'kyi, R. V. Khats', *A remark on basis property of systems of Bessel and Mittag–Leffler type functions*, J. Contemp. Math. Anal., **50**, № 6, 300–305 (2015).
28. B. V. Vynnyts'kyi, R. V. Khats', I. B. Sheparovych, *Unconditional bases of systems of Bessel functions*, Eurasian Math. J., **11**, № 4, 76–86 (2020).
29. B. V. Vynnyts'kyi, R. V. Khats', *On the completeness and minimality of sets of Bessel functions in weighted L^2 -spaces*, Eurasian Math. J., **6**, № 1, 123–131 (2015).
30. B. V. Vynnyts'kyi, R. V. Khats', *Completeness and minimality of systems of Bessel functions*, Ufa Math. J., **5**, № 2, 131–141 (2013).
31. B. V. Vynnyts'kyi, R. V. Khats', *Complete biorthogonal systems of Bessel functions*, Mat. Stud., **48**, № 2, 150–155 (2017).
32. R. V. Khats', *On conditions of the completeness of some systems of Bessel functions in the space $L^2((0; 1); x^{2p} dx)$* , Azerb. J. Math., **11**, № 1, 3–10 (2021).
33. R. V. Khats', *Completeness conditions of systems of Bessel functions in weighted L^2 -spaces in terms of entire functions*, Turkish J. Math., **45**, № 2, 890–895 (2021).
34. R. V. Khats', *Integral representation of one class of entire functions*, Armen. J. Math., **14**, Paper No. 1, 1–9 (2022).

Одержано 31.08.22